

Alueellinen hyvinvointikertomus kuntien ja maakuntien yhdyspintojen tukipylväänä

Hyvinvointirooli tulevaisuuden kunnassa ja yhdyspinnoilla
Kuntamarkkinat 13.9.2017

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Alueellinen hyvinvointikertomus on maakunnan strategiatyön väline

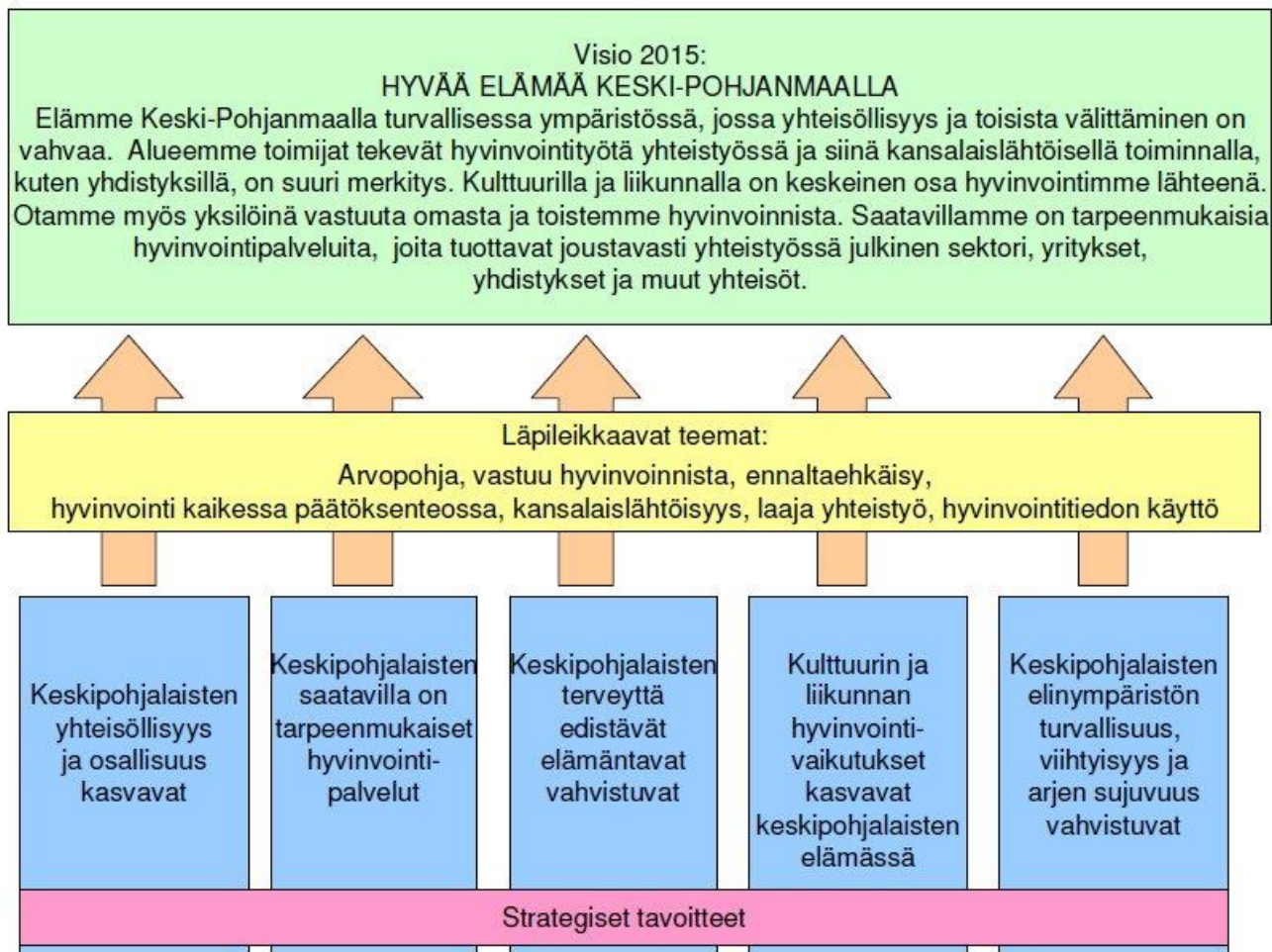
Hyvinvointikertomus valmistellaan maakunnassa hyvinvointipolitiikan suunnittelun, arvioinnin ja raportoinnin työvälineeksi. Kertomus valmistellaan kerran valtuustokaudessa ja se sisältää kertomusosan lisäksi suunnitelman ja sitä päivitetään osana toiminta- ja taloussuunnittelua.

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus johtopäätöksineen

- maakunnan toteuttamasta hyvinvointipolitiikasta
- väestön terveydestä ja hyvinvoinnista
- hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden muutoksista
- palvelujärjestelmän toimivuudesta ja kyvystä vastata hyvinvointitarpeisiin sekä
- ehkäisevän työn kustannuksista ja mahdollisista vaikutuksista tavoitteista ja toimenpiteistä.

Maakunnan tavoitetta toteuttavat eri teemat ja strategiat

Esimerkki: Perimmäisenä strategian tavoitteena on lisätä maakunnan asukkaiden hyvinvointia. (Keski-Pohjanmaan hyvinvointistrategia 2015)

Kahdet kertomukset eivät ole kaksinkertainen työ

Kunnan hyvinvointikertomus Alueellinen hyvinvointikertomus

- Kuntajohtamisen työväline
 - Kunta (monialainen hyvinvointiryhmä) tekee
 - Kuvaa kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa, tehtyjä toimia ja tavoitteita
 - Esitetään kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi
 - Tavoitteet ja toimet kunta toimijoiden toteutettavissa
- Maakuntajohtamisen työväline
 - Maakunta (monialainen hyvinvointiryhmä) tekee
 - Kuvaa maakunnan asukkaiden hyvinvoinnin tilaa, tehtyjä toimia ja tavoitteita
 - Esitetään maakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi
 - Tavoitteet ja toimet maakunta toimijoiden (sote + muut toimijat) toteutettavissa ja tukee/ohjaa kuntia

Maakunnan työ täydentää kuntien hyvinvointikertomustyötä

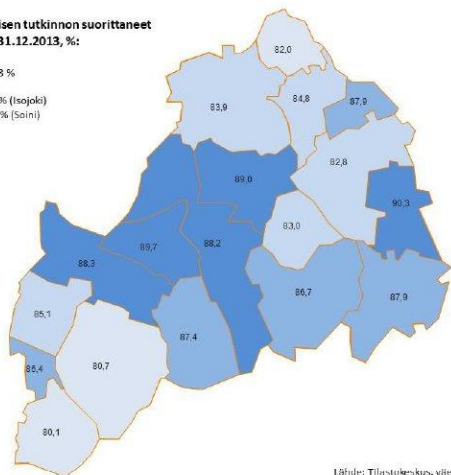
Esimerkki: Kansallisten indikaattorien täydennykseksi (Varsinais-Suomen alueellinen hyvinvointikertomus 2015)

- omia prosessimittareita
- tuottajien tilastotietoa
- kokemuksellista tietoa

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneet
20-29-vuotiaista, 31.12.2013, %:

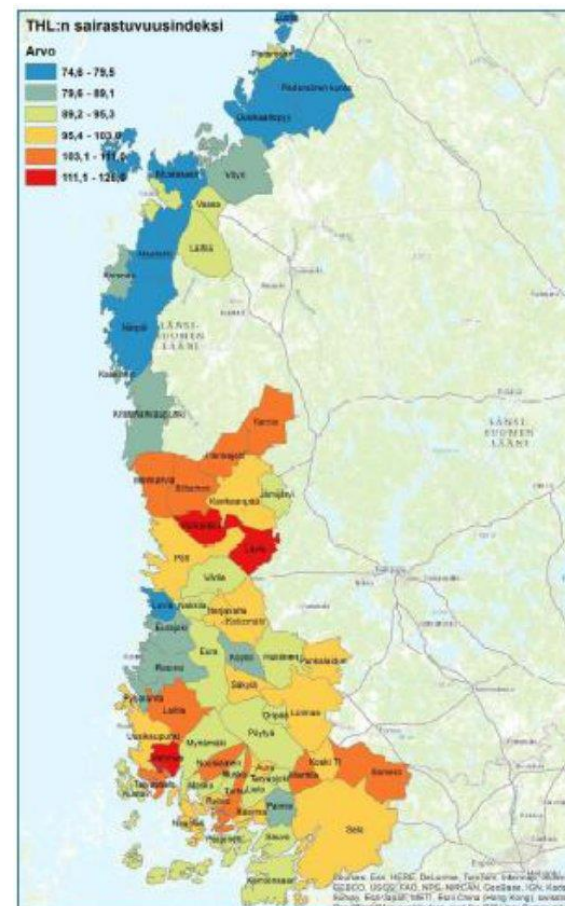
Etelä-Pohjanmaa: 86,8 %
Koko maa: 82,7 %
EP-kunnat, min: 80,1 % (Soini)
EP-kunnat, max: 90,3 % (Soini)

- 88,2 - 90,3 %
- 86,4 - 88,1 %
- 82,8 - 86,3 %
- 80,1 - 82,7 %

Lähde: Tilastokeskus, väestön koulutusaste

Esimerkki: Alue-eroista (Etelä-Pohjanmaan hyvinvointikatsaus 2014)

Esimerkki: Alue-erot (Varsinais-Suomen alueellinen hyvinvointikertomus 2015)

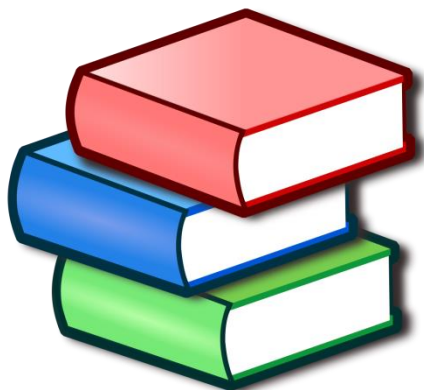

Hyvinvointikertomustyö kertoo yhteisen tahtotilan ja kuinka siihen pyritään

Hyvinvointikertomustyö on yhtä paljon yhteistä työtä kuin asiakirjan kirjoittamista

Jotta valmistuva hyvinvointikertomus olisi vaikuttava, sen valmisteluun tulee osallistua ja sitoutua ne tahot, jotka toimillaan vaikuttavat hyvinvointiin

Hyvinvointikertomustyössä on

- Menneisyyttä kuvaava kertomusosa
- Tulevaisuuteen katsova suunnitelmaosa, jossa tavoitteet ja tehtävät toimenpiteet
- Joka linkittyy organisaation toiminta- ja taloussuunnitelmaan

2. Yhteisöllisyyden lisääminen, syrjäytymisen vähentäminen ja sisäinen turvallisuus

Tavoitteet		Toimenpiteet	
1. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aseman vahvistaminen sisäisen turvallisuuden suunnittelussa	Alueellinen taso	1a. Turvallisuussuunnitelmien linkittäminen hyvinvointikertomuksiin 1b. Terveyden edistämisen asiantuntijat mukaan turvallisuutta koskevaan alueelliseen suunnitteluun ja päätöksentekoon 1c. Alueelliset hankkeet nuorten syrjäytymisen vähentämiseksi (esim. Kaste-hankkeet)	
	Kunta	1a. Turvallisuussuunnitelmien linkittäminen hyvinvointikertomuksiin 1b. Terveyden edistämisen asiantuntijat mukaan turvallisuutta koskevaan alueelliseen suunnitteluun ja päätöksentekoon 1c. Koulukiusaamisen ehkäisykeinot 1d. Etsivä nuorisotyö 1e. Koulutuksen ja työllistämisen tukeminen sekä työttömien aktivointi 1f. Vanhemmuuden tukeminen ja passiivisten vanhempien löytäminen	
	Pshp	1a. Potilaan lähiyhteisö mukaan ohjaukseen ja hoitoon 1b. Elintapaohjaus ja omahoidon tuki osaksi potilaan ohjausta ja hoitoa 1c. Arjessa selviytymisen ja tukiverkoston kartoitus sisältyy kotiutuskäytäntöihin	
Yhteiset	Resurssitarpeet	Vastuutaho	Arviointimenettelyt
	1a. Aikaa kehittämiseen ja toimeenpanoon avainhenkilöille 1b. Tietoteknisiä osaajia, media-osaajat, tarvittavat laitteet, asiantuntijakouluttajia, koulutusten koordinaattori 1c. Hoito- ja palveluketjujen rakentaminen ja juurruttaminen	1a. – 1c. AVI ja ELY, perusterveydenhuollon yksikkö	1. Näkyvyys alueellisissa asiakirjoissa
Kunta	1a. Aikaa hyvinvointiryhmien työskentelylle 1b. Resursseja elämäntapa-valmennukseen ja etsivän työhön eri kohderyhmille kuten lapsiperheille, nuorisolle, pitkäaikaistyöttömille, mielenterveyskuntoutujille	1a. Kuntien ylin johto sekä hyvinvointikoordinaattorit ja hyvinvointiryhmät 1b. Sosiaalityö, työllisyyspalvelut, oppilashuolto, terveystoimi, nuorisotoimi, järjestöt ja seurakunta	1a. Turvallisuussuunnitelma on osa hyvinvointikertomusta 1b. Tilastot 1c. Työttömien terveystarkastukset 1d. Koko perheen hyvinvointitarkastusten % (4v, 1.lk, 5.lk, 8.lk)
Pshp	Toimiva viestintäjärjestelmä erikoissairaanhoidon ja kuntien välillä	Sairaanhoitopiirin ylin johto	Hoito- ja palveluketjujen arviointi

Esimerkki:
Valittujen painopisteiden toteuttaminen edellyttää eri toimijoiden systemaattista yhteistyötä. (Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus 2012)

